

**POLITIČNIM STRANKAM
ŽUPANOM IN ŽUPANJAM
KANDIDATOM IN KANDIDATKAM ZA ŽUPANE
OBVESTILO MEDIJEM**

Ljubljana, 23. oktober 2026

VIZIJA NIČ IN LOKALNE VOLITVE

Spoštovane kandidatke in kandidati za županje in župane, spoštovane županje in župani, spoštovani predstavniki medijev,

Bliža se 15. november 2026, ko bomo v Sloveniji že dvajsetič zapored obeležili [Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč](#). Letos ta dan sovpada z lokalnimi volitvami. To sovpadanje nas še posebej nagovarja, da spoštovanje do žrtev in njihovih bližnjih povežemo z odgovornostjo za prihodnost naših lokalnih skupnosti. V Spomin in Opomin iz katerega se lahko kaj naučimo.

Spomin na žrtve naj se odrazi tudi v konkretnih zavezah za zaščito nas, naših življenj na cestah, lokalnega in državnega pomena in soustvarjajo varnost v lokalnih skupnostih. Zato vas v Zavodu Varna pot pozivamo, da v svoje volilne programe vključite jasno zavezo Viziji NIČ ter ukrepe za njeno uresničevanje: preprečevanje smrti in hudih poškodb v prometu, ne samo z investicijami v ceste temveč tudi podporo mehkim izobraževalnim vsebinam, večjo varnost najranljivejših ter podporo žrtvam in njihovim družinam. Ta poziv presega politično pripadnost posamezni stranki in ima lahko svoj vzor v daljnem letu 1997, ko so na Švedskem to razumeli in udeležili.

Volitve so čas predstavitve vizij in obljub. Na področju varne in trajnostne mobilnosti pa potrebujemo tudi jasne odgovore, kako jih boste uresničili. Govorimo namreč o življenjih ljudi v občini, kjer kandidirate – o vaših volivkah in volivcih, njihovih otrocih, starših, prijateljih in sosedih.

Varna in trajnostna mobilnost je eden temeljnih kazalnikov kakovosti življenja v občini. Vsaka smrt in vsaka huda poškodba v prometu zaznamujeta posameznika, družino in celotno skupnost. Tisti, ki smo te posledice izkusili, vemo, da za statistiko stojijo ljudje: njihova imena, obrazi, odnosi in prihodnost, ki se v trenutku spremeni.

Vemo pa tudi, da je številna trčenja in njihove najhujše posledice mogoče preprečiti. Za to potrebujemo povezano delovanje, varno infrastrukturo, kakovostno izobraževanje, preventivo, učinkovit nadzor ter ukrepe, katerih rezultate spremljamo in vrednotimo.

Vizija NIČ pomeni jasen cilj: nič smrtnih žrtev in nič hudih poškodb v cestnem prometu. K njenemu uresničevanju so se zavezali vsi ministri za transport EU na Malteški konferenci leta 2017. Temelji na prepričanju, da izguba življenja ali zdravja ne sme biti sprejemljiva cena mobilnosti. Ljudje delamo napake, zato mora biti prometni sistem zasnovan tako, da nas te napake ne stanejo življenja.

Ob tem Vizija NIČ vsakega izmed nas nagovarja z vprašanjem: Kaj sem sam pripravljen storiti za večjo varnost – pri sebi, v družini, na delovnem mestu in v skupnosti? Za kandidatke in kandidate za vodenje občin pa to pomeni tudi vprašanje, kako boste svojo odgovornost uresničevali z odločitvami, občinskimi programi in proračunom.

Na lokalni ravni imate županje in župani ključno vlogo. Z urejanjem prometa in prostora, vlaganjem v infrastrukturo, dostopnim javnim prevozom, podporo preventivi in izobraževanju ter sodelovanjem s stroko in civilno družbo neposredno vplivate na varnost občanov in občanov. Dobre prakse že obstajajo. V Ljubljani je podpisu zaveze [Živimo Vizijo NIČ](#) sledila podpora infrastrukturnim, preventivnim in izobraževalnim dejavnostim, med njimi med drugim tudi vzpostavitvi Parka varne mobilnosti ter vključevanju otrok iz vrtcev in osnovnih šol v njegove programe.

Različne oblike dobrih praks in sodelovanja prepoznavamo tudi na Ptuj, v Velenju, Mariboru, Piranu, Kobaridu, Novem mestu, Trzinu, Murski Soboti, Kranju, Celju, na Bledu, v Krškem, Trebnjem, na Škofljici, Igu, v Škofji Loki, na Vrhniki, v Beltincih, Mislinji, Metliki, Hrastniku, Radečah, Kočevju, Bovcu, Zrečah, Slovenj Gradcu, Ivančni Gorici, na Polzeli, v Cerknici, Pivki, Postojni, Izoli, Ilirski Bistrici, Kamniku, Trzinu, Markovcih, Šentjerneju, Ljubnem, Žirovnici, Solčavi, Gornji Radgoni, Sevnici, Sveti Trojici v Slovenskih goricah in številnih drugih občinah.

Že vrsto let v programu Živimo Vizijo NIČ spremljamo njeno udeležanje tudi [na lokalni ravni](#).

Te izkušnje so dragocene za vse lokalne skupnosti. Rešitve na področjih varnih šolskih poti, pešpoti in kolesarskih povezav, umirjanja prometa, javnega prevoza, preventive, izobraževanja ter vključevanja ranljivejših udeležencev lahko med občinami izmenjujemo, njihove učinke primerjamo in uspešne prakse prilagajamo lokalnim potrebam.

Želeli bi si, da v našem globalnem, EU in domačem poslanstvu prepoznate našo željo, da v svojih vizijah, programih trajnostne in varne mobilnosti umestite konkretne ukrepe, merljive cilje, roke in odgovornost za izvedbo. Pri tem naj infrastrukturne projekte dopolnjujejo vsebine, ki razvijajo znanje, spretnosti in odgovorno ravnanje vseh generacij – od otrok v vrtcih do starejših.

Pri oblikovanju programa vam lahko pomagajo naslednja vprašanja:

1. Kako boste Vizijo NIČ vključili v vodenje občine?
Ali boste sprejeli oziroma obnovili javno zavezo Viziji NIČ, določili odgovorno osebo za usklajevanje aktivnosti ter cilj vključili v občinske strategije, programe in odločitve?
2. Katere tri konkretne ukrepe boste izvedli v prvih 100 dneh mandata?
To so lahko pregled nevarnih točk in začetek odpravljanja ugotovljenih pomanjkljivosti, umirjanje prometa pred vrtci in šolami, izboljšanje varnih šolskih poti, organizacija varovanja otrok med šolskim letom ali okrepitev preventivno-izobraževalnih programov.

3. Kako boste zagotovili sredstva za izvedbo?

Kako boste v občinskem proračunu načrtovali sredstva za varno infrastrukturo, preventivo, izobraževanje in podporo žrtvam prometnih nesreč ter njihovim bližnjim?

4. Kako boste obravnavali ključna tveganja v svoji občini?

Katere ukrepe boste v okviru občinskih pristojnosti in v sodelovanju s pristojnimi službami namenili zmanjševanju tveganj zaradi hitrosti, alkohola, agresivne vožnje in nevarne infrastrukture? Kako boste uredili pogoje za varno uporabo e-skirojev in drugih lahkih motornih vozil ter izboljšali dostopnost in varnost javnega prevoza?

5. Kako boste vključili ljudi in javno spremljali napredek?

Kako boste sodelovali z občankami in občani, žrtvami in njihovimi družinami, vrtci, šolami, stroko ter nevladnimi organizacijami? Katere kazalnike boste spremljali in kako boste o rezultatih vsako leto javno poročali?

6. Katere dodatne rešitve boste razvili za svoje lokalno okolje?

Katere posebne potrebe prepoznavate v svoji občini in s katerimi novimi pristopi boste izboljšali varnost otrok, mladih, starejših, pešcev, kolesarjev in drugih udeležencev v prometu?

V Zavodu Varna pot smo pripravljeni sodelovati z znanjem, izkušnjami, preventivno-izobraževalnimi programi ter povezovanjem s strokovnjaki, žrtvami in njihovimi bližnjimi.

Največje bogastvo vsake občine so ljudje. Vsak otrok, ki varno pride v šolo, vsak starejši, ki varno prečka cesto, vsak kolesar in vsak voznik, ki se varno vrne domov, so razlog za odločno in vztrajno ukrepanje.

Veliki premiki so mogoči tudi v majhnih občinah. Prav v lokalnem okolju se odločitve najbolj neposredno odražajo v našem vsakdanu – na poti v vrtec, šolo, službo, trgovino ali k bližnjim.

Naj bo zato sporočilo letošnjih lokalnih volitev tudi jasno: Vizija NIČ sodi v vsako občino – z ukrepi, zagotovljenimi sredstvi in odgovornostjo za rezultate.

Srečno in vse dobro,

Robert Štaba

predsednik Zavoda Varna pot

predsednik Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč – FEVR

Cesta dveh cesarjev 32,
1000 Ljubljana
T: 05 99 55 022
E: info@varna-pot.si